

Sliusarchuk V. Physical self-development in the professional activities of female future officers of paramilitary formations. *Journal of Education, Health and Sport*. 2016;6(10):912-921. eISSN 2391-8306. DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.4593083>
<http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/7852>

The journal has had 7 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. Part B item 755 (23.12.2015).
755 Journal of Education, Health and Sport eISSN 2391-8306 7

© The Author(s) 2016;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland

Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.

Received: 02.09.2016. Revised 24.09.2016. Accepted: 30.10.2016.

Physical self-development in the professional activities of female future officers of paramilitary formations

V. Sliusarchuk

Kremenets Taras Shevchenko Regional humanitarian-pedagogical academy, Ukraine

Abstract

Studied the content of one of the activities of female officers, namely their physical self-development. The purpose of the study was to determine the reasons that cause the need for girls to carry out physical self-development. Found that physical self-development is a conscious, purposeful process of realizing potential abilities, qualities or the formation of completely new properties, opportunities based on the internally significant aspirations of the individual and (or) external influences. The physical self-development of girls – future officers assumes at least two directions: the first is the implementation of measures for its implementation during training at the military academy, the second – during professional activities in a subordinate unit. Due to the lack of research, it is important to develop the content of methods aimed at developing girls' desire to engage in physical self-development and introduced into physical education classes while studying at the military academy.

Keywords: girls; military academy; education; physical development; physical education

Samorozwój fizyczny w działalności zawodowej dziewcząt – oficerów formacji paramilitarnych

V. Slyusarchuk

Adnotacja

Badaliśmy treść jednego z rodzajów działalności dziewczyn-oficerów, a mianowicie ich fizyczny samorozwój. Cel badań polegał na określeniu przyczyn, które powodują konieczność realizacji przez dziewczęta samorozwoju fizycznego. Ustalono, że samorozwój fizyczny jest świadomym celowym procesem rozwijania potencjalnych zdolności, cech lub kształtowania zupełnie nowych właściwości, zdolności na podstawie wewnętrznie istotnych pragnień jednostki i (albo) zewnętrznych wpływów. Fizyczny samorozwój dziewczyn – przyszłych oficerów przewiduje, co najmniej dwa kierunki: pierwszy – realizacja przedsięwzięć potrzebnych dla jego realizacji podczas nauczania w wojskowej akademii, drugi – podczas fachowej działalności w wyznaczonym pododdziale. W związku z brakiem badań w tej dziedzinie ważnym wydaje się być opracowanie i przedstawienie zestawu działań ukierunkowanych na uformowanie w dziewczętach pragnienia fizycznego samorozwoju jaki jest realizowany podczas zajęć wychowania fizycznego w trakcie nauki w akademii wojskowej.

Słowa kluczowe: dziewczyny; akademia wojskowa; nauczanie; samorozwój fizyczny; wychowanie fizyczne.

Фізичний саморозвиток у професійній діяльності дівчат – офіцерів воєнізованих формувань

В. Слюсарчук

Анотація

Вивчали змістове наповнення одного з видів діяльності дівчат-офіцерів, а саме їх фізичний саморозвиток. Мета дослідження полягала у визначенні причин, що зумовлюють необхідність здійснення такими дівчатами фізичного саморозвитку. Встановили, що фізичний саморозвиток – свідомий цілеспрямований процес розгортання потенційних здібностей, якостей чи утворення зовсім нових властивостей, спроможностей на основі внутрішньо значущих прагнень індивіда та (або) зовнішніх

впливів. Фізичний саморозвиток дівчат – майбутніх офіцерів передбачає, щонайменше два напрями: перший – реалізація заходів для його здійснення під час навчання у військовій академії, другий – під час професійної діяльності у підпорядкованому підрозділі. У зв'язку з відсутністю досліджень важливим є розроблення змісту заходів, спрямованих на формування в дівчат бажання здійснювати фізичний саморозвиток та які реалізуються на заняттях з фізичного виховання під час навчання у військовій академії.

Ключові слова: дівчата; військова академія; навчання; фізичний саморозвиток; фізичне виховання

Постановка проблеми. Фізичне виховання сьогодні залишається одним із провідних засобів професійної підготовки майбутніх офіцерів, причому незалежно від країни, роду військ або правоохоронного органу [4; 11; 20; 26; 27; 29]. У зв'язку із сучасними викликами, вимогами, прогресом науки і техніки, фізичне виховання, як педагогічний процес, необхідно постійно вдосконалювати [3; 5-7; 18; 28; 30].

Повною мірою це стосується фізичного виховання дівчат – майбутніх офіцерів і, зокрема, щодо їх фізичного саморозвитку під час навчання у військовій академії та професійної діяльності після її завершення. Проте ця наукова проблема дотепер не одержала належної уваги, про що у кількісному відношенні свідчить поодинокий характер досліджень, у якісному – фрагментарність висвітлення і лише окремих питань у джерелах інформації [30]. Зазначене засвідчує актуальність проблеми, що розглядається, а значить необхідність подальших наукових пошуків у цьому напрямі.

Методи та організація дослідження. Мета дослідження – визначити причини, що зумовлюють необхідність здійснення дівчатами-офіцерами фізичного саморозвитку. Для досягнення такої мети було використано комплекс адекватних методів дослідження, що належали до загальнонаукових. Основними були аналіз, систематизація, узагальнення [22, с. 53-54], а опрацьовували ними документальні матеріали, наукові та методичні джерела інформації. Загалом було опрацьовано понад 70 джерел, після цього проведено останній огляд та виокремлено пакет із 30 джерел інформації, які, на нашу думку, були найбільш інформативними в аспекті вивчення обраної тематики. Цей пакет було сформовано після опрацювання літературних джерел у доступних бібліотеках та таких інформаційних інтернет-базах даних: Scopus, Web of Science, Google Analytics, Longdom Journals [22; 32]. Під час пошуку потрібних джерел інформації використовували такі ключові слова: дівчата, майбутні офіцери, фізичний

саморозвиток, фізичне виховання, професійна діяльність та відповідні їм аббревіатури, комбінації. До уваги також брали часовий аспект появи інформації, що стосувалася теми дослідження. Аналогічно відбувалося безпосереднє вивчення друкованих літературних джерел, зокрема інформації статей журналів про списки використаної літератури.

Результати дослідження. На сучасному етапі підготовки майбутніх офіцерів у вищому військовому начальному закладі (надалі військова академія – ВА) одним із провідних засобів залишається фізичне виховання [18; 26; 28; 29]. Причому це повною мірою стосується дівчат – майбутніх офіцерів, а основна мета їхнього фізичного виховання – формування і розвиток якостей, що забезпечують високий рівень індивідуальної військово-професійної майстерності сучасного воїна (миттєва оцінка ситуації, швидкість, точність, маневреність дій, фізична і розумова витривалість) [13, с. 3].

З іншого боку, фізичне виховання відіграє провідну роль у професійному становленні військовослужбовців. Тому офіцер повинен володіти необхідним теоретико-методичним і практичним інструментарієм для реалізації фізичного виховання у підпорядкованому йому підрозділі військовослужбовців.

У зв'язку із зазначеним особливого значення набувають положення про модернізацію військової освіти, а саме акцент уваги на ключових компетентностях офіцера, зокрема знаннях, уміннях, навичках і головному компоненті підвищення компетентності – самоосвіті. Тому компетентність у галузі фізичного виховання стає невід'ємною складовою підготовленості офіцера до професійної діяльності [19].

Один із перспективних шляхів вирішення такого завдання під час навчання дівчат – майбутніх офіцерів, на думку дослідників [2], пов'язаний із саморозвитком, за іншими даними – самовдосконаленням, самотворенням або самоздійсненням [12; 15-17; 30].

Не зупиняючись на аналізі термінопонять відзначимо, що в подальшому дослідженні використовували запропоноване нами поняття «фізичний саморозвиток» – свідомий цілеспрямований процес розгортання потенційних здібностей, якостей чи утворення зовсім нових властивостей, спроможностей на основі внутрішньо значущих прагнень індивіда та (або) зовнішніх впливів. Отже відзначаємо, що одне з головних питань, пов'язаних із фізичним саморозвитком, полягає у напрямках, за якими дівчатам необхідно його здійснювати.

Якщо виходити з того, що забезпечення фізичного саморозвитку дівчат – майбутніх офіцерів під час навчання у ВА є одним із завдань їх фізичного виховання та належить до професійних компетенцій, тоді у найбільш загальному вигляді таких напрямів є два. Перший із зазначених напрямів ґрунтується на документальних джерелах, які регламентують фізичне виховання у ВА, та передбачає реалізацію заходів для здійснення майбутніми офіцерами фізичного саморозвитку під час навчання у ВА. Другий напрям пов'язаний із післянавчальним періодом, тобто під час професійної діяльності. Ґрунтується він на документальних джерелах, які визначають взаємодію офіцера та військовослужбовців підпорядкованого підрозділу, у нашому випадку – передусім пов'язані з фізичним вихованням. Крім цього, визначають діяльність офіцера з фізичного саморозвитку також загальнодержавні документальні джерела щодо фізичного виховання, власний практичний досвід та сформована під час навчання у ВА мотивація до здійснення розвитку власних можливостей (якостей, властивостей) за допомогою фізичних вправ систематично, щонайменше протягом професійної діяльності.

Зазначене підтверджується інформацією дослідників [10; 14; 19; 31], а саме про цілі самоосвіти у фізичному вихованні, – однієї з визначальних складових фізичного саморозвитку та яка ґрунтується на мотивації внутрішнього типу. Так, деякими цілями є розширення практичних умінь і навичок офіцерів у фізичному вихованні, в тому числі масовому спорті; інші цілі пов'язані з власним самовдосконаленням, а також із оволодінням знаннями з теорії й методики фізичного виховання для підняття змісту фізичного саморозвитку на наступний, більш високий рівень вияву.

Водночас необхідно відзначити, що свідоме цілеспрямоване розгортання потенційних здібностей, якостей, утворення зовсім нових властивостей, спроможностей на основі внутрішньо значущих прагнень індивіда та (або) зовнішніх впливів забезпечується, щонайменше двома способами. При цьому, вони, а саме практична діяльність та теоретико-методичні знання й уміння реалізовувати їх на практиці, є взаємопов'язаними і взаємозумовленими.

Підтверджують зазначене висновки дослідників [1; 15; 24; 25], що свідчать про можливість за допомогою теоретико-методичної підготовки: підвищити рівень освіченості студентів у фізичному вихованні; сприяти формуванню свідомого ставлення студентської молоді до занять з фізичного виховання та власної фізичної кондиції, прагнення до самовдосконалення, зацікавленості й мотивації брати участь та самому організувати такі заняття.

Ураховуючи тематику дослідження, більш детально розглянемо другий виокремлений нами напрям фізичного саморозвитку дівчат – майбутніх офіцерів. Отже, реалізація ними фізичного саморозвитку під час професійної діяльності відбувається для досягнення, щонайменше двох цілей. Перша полягає у досягненні якомога більшої ефективності у керуванні фізичним вихованням, як педагогічним процесом, що реалізується для військовослужбовців підрозділу, який підпорядковано молодому офіцеру.

Друга ціль фізичного саморозвитку дівчини-офіцера під час професійної діяльності полягає у досягненні якомога більш високого результату в розвитку своїх психофізіологічних якостей, властивостей, загальної фізичної й розумової працездатності, поліпшенні (підтриманні на необхідному рівні) стану здоров'я, не лише фізичного, але й психічного й духовного.

Необхідно також пам'ятати про здійснення подальшої теоретико-методичної підготовки, оскільки фізичне виховання, як галузь науки, стрімко збільшує обсяг інформації методичного змісту з різних актуальних питань. Тут необхідно зазначити, що зміст такої підготовки повинен стосуватися кожного з двох виокремлених напрямів фізичного саморозвитку дівчат – майбутніх офіцерів. При цьому, більшість питань методичного характеру відображають біологічну сферу людини, деякими з основних є: спрямована зміна форми тіла; розвиток функціональних можливостей окремих систем організму (м'язової, серцево-судинної, дихальної, ін.); розвиток рухових якостей (м'язової сили, швидкісних, витривалості, координації, гнучкості та ін.); навчання рухових дій; підвищення опірності зовнішнім чинникам за допомогою загартовування [1].

Крім зазначених питань щодо змісту фізичної активності, яку дівчина-офіцер повинна реалізовувати систематично, особливої актуальності набувають такі, що пов'язані з іншим чинником, котрий визначає ведення здорового способу життя, а саме раціональним харчуванням [1; 3]. Водночас, важливими для дівчат є питання, пов'язані із життям у період підготовки до народження дитини (особливо під час вагітності) та період догляду за дитиною після народження, передусім протягом перших років життя [8; 21].

Висновки: 1. Для дівчат – майбутніх офіцерів фізичне виховання є одним із провідних засобів підготовки до професійної діяльності, а також засобом професійного становлення військовослужбовців, підрозділом яких офіцер здійснює керівництво. Тому компетентність у галузі фізичного виховання стає невід'ємною складовою

готовності офіцера до професійної діяльності. 2. Підвищення ефективності системи військової освіти з фізичного виховання значною мірою залежить від виокремлення компетентностей офіцера (знання, уміння, навички) та вдосконалення основного засобу їх підвищення – самоосвіти і саморозвитку. 3. Фізичний саморозвиток дівчат – майбутніх офіцерів передбачає, щонайменше два напрями: перший – реалізація заходів для його здійснення під час навчання у військовій академії, другий – під час професійної діяльності у підпорядкованому підрозділі.

Подальші дослідження необхідно скерувати на вивчення стану розробленості питань забезпечення діяльності дівчат – майбутніх офіцерів, спрямованої на фізичний саморозвиток під час навчання у військовій академії та після її завершення.

References

1. Berezka SM Theoretical and methodical knowledge of students in the discipline "physical education". Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports. 2011. № 3. pp. 12–14. (in Ukrainian)
2. Boyarchuk OM Physical training of the female contingent of the Armed Forces of Ukraine in the system of professional activity: author's ref. Candidate of Dissertation Sciences in Phys. education and sports: 24.00.02 Lviv state. University of Phys. culture. Lviv, 2010. 20 p. (in Ukrainian)
3. Butok OV, Malishev OV Problems of forming a healthy lifestyle in law enforcement cadets and ways to solve them. Modern problems of health and a healthy way of life in physical education. 2015. №129, Т.III. Pp. 42-45. (in Ukrainian)
4. Gurtovy DE Formation of organizational skills of future officers of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in the process of studying professional disciplines: author's ref. Candidate of Dissertation ped. Sciences: 13.00.04 Institute of Higher Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. Kyiv, 2015. 20 p. (in Ukrainian)
5. Electronic resource. - Access mode: <http://usmilitary.about.com/od/army/a/afpt.htm>
6. Electronic resource. - Access mode: <http://lessons.com.ua/fizichnapidgotovka-armi%D1%97-velikobritani%D1%97/>
7. Electronic resource. - Access mode: <http://lessons.com.ua/fizichnapidgotovka-armi%D1%97-imechchini/>
8. Zavydivska NN Theoretical and methodical bases of fundamentalization of physical culture and health education of students in the process of health-preserving training: dis. ...

Dr. Ped. Science: 13.00.02 Nat. ped. MP Drahomanov University. Kyiv, 2013. 509 p. (in Ukrainian)

9. Book of national education of Ukraine [Electronic resource] / Acad. Pedagogical Sciences of Ukraine; for order. VG Kremenyha. Kyiv, 2009 (1). - Access mode: <http://refdb.ru/look/1238872-p6.html> (in Ukrainian)

10. Lukavenko AV, Yedinak GA Differentiated approach to improving the psychophysical condition of freshmen in higher education as a problem in the field of physical education. Pedagogy, psychology and medical biol. problems of phys. out and Mr. 2012. № 2. S. 66–70. (in Ukrainian)

11. Maglyovany A., Petruk A., Lesko O., Kozhukh N. Physical training in the system of formation of military specialists of leading foreign armies. Sports science of Ukraine. 2015. № 5. pp. 16–20. - Access mode: <http://sportsscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/349/338> (in Ukrainian)

12. Melnikov A., Vasiv S. Physical self-improvement of future officers as a purposeful pedagogical process. Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogical and psychological sciences. 2010. № 56. P. 16–19. (in Ukrainian)

13. Guidelines for physical training in the Armed Forces of Ukraine (NFP-2014). Kyiv: Ministry of Defense of Ukraine, 2014. 158 p. (in Ukrainian)

14. Okipnyak DA, Zubal MV, Edinak GA Formation and development of traditions of military-applied physical training of humanitarian demining specialists. 100 years of sports in Podillya: historical origins, current state and prospects of development: coll. Science. Kamyanyets-Podilsky Ave.: Axiom, 2009. P. 104–112. (in Ukrainian)

15. Professional self-development of the future specialist: monograph / Ed. VA Kovalchuk. Zhytomyr: Ivan Franko State University Publishing House, 2011. 204 p. (in Ukrainian)

16. Psychological and pedagogical foundations of the process of self-creation of personality: monograph / Ed. LZ Serdyuk, TM Yablonskaya, IV Danyliuk, OI Penkova, ND Volodarskaya [etc.]. Kyiv: Pedagogical Thought, 2015. 197 p. (in Ukrainian)

17. Psychophysiological regularities of professional self-realization of personality: monograph / OM Kokun, VV Klimenko, OM Korniyaka, OR Malkhazov [etc.]; for order. OM Kokuna. Kyiv: Pedagogical Thought, 2015. 297 p. (in Ukrainian)

18. Romanchuk SV Theoretical and methodological principles of physical training of cadets of military educational institutions of the Land Forces of the Armed Forces of Ukraine:

dissertation of Phys. education and sports. Nat. acad. ground troops named after Hetman Peter Sagaidachny. Lviv, 2013. 540 p. (in Ukrainian)

19. Romanchuk SV Technology of self-education in the field of physical training and sports of commanders of cadet divisions of higher military educational institutions. *Physical education, sports and health culture in modern society*. 2015. № 3 (31). Pp. 163-168. (in Ukrainian)

20. Selivanova OV Formation of professional readiness of cadets-girls for frontier service: dis ... cand. ped. Sciences: 13.00.04 National Academy of State. Border Guard Service of Ukraine named after Bohdan Khmelnytsky. Khmelnytsky, 2006. 196 p. (in Ukrainian)

21. Sushchenko LP Social technologies of cultivation of a healthy way of life of the person. Zaporozhye: ZSU, 1999. 308 p. (in Ukrainian)

22. Shiyan BM, Yedynak GA, Petryshyn Yu. V. Scientific research in physical education and sports: textbook. way. Kamyanyets-Podilsky: PE Publishing House "Oium", 2012. 280 p. (in Ukrainian)

23. *Army Leadership: Competent, Confident, and Agile* (2006). Washigton: Headquarters, Department of the Army.

24. Grygus I., Prusik K., Prusik Ka. Improving the physical health of students with physical exercises proposed by type of autonomic nervous. *Journal of Health Sciences*. 2013; 3 (5): 657-670.

25. Grygus I. M., Petruk L. A. Assessment of indices of physical development and functional status of female students of a special medical group. *Journal of Education, Health and Sport*. 2015;5(10):158-169.

26. Iedynak, G. A., Prystupa, Ye. N. (2012). On the issue of improvement of the physical training evaluation of the Ukrainian Armed Forces personnel. *Physical education, sport and health culture in modern society*, № 4(20), 276-280.

27. Kennedy, G., Neilson K. (2002). *Military Education: Past, Present, and Future*. London: Greenwood Publishing Group.

28. Kontodimaki, V. (2014). The competency of the military fitness training leaders in the Hellenic Army. *Journal of Military and Veterans' Health*, 22 (3), 34-43.

29. Larkin, C. P. (2010). *Combat fitness a concept vital to national defense*. Hampton, VA: National Defense University, Joint Forces Staff College.

30. Sliusarchuk, V., Iedynak, G. (2015). Physical education of future woman-officers of the state border service for formation of readiness to physical self-development at academy

education as a pedagogical problem. *Journal of Education, Health and Sport*, 5(7), 690-698.
doi <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.2539671>

31. Tileston, D. W. (2010). *What every teacher should know about student motivation*.
NY: Corwin Press.

32. Vincent, W. J. (2005). *Statistic in kinesiology, 3rd ed.* Champaign IL: Human
Kinetics, Inc.